

dr Arūnas Vyšniauskas

Centrum Badania Ludobójstwa i Ruchu Oporu Mieszkańców Litwy, Wilno (Litwa)

W kwestii niemieckiego pojęcia przestrzeni Litwy od czasów biskupa misyjnego Bruno z Kwerfurtu (wiek XI) do Generalbezirk Litauen podczas okupacji niemieckiej ziem litewskich w czasach II wojny światowej

Pierwsza wzmianka o kraju, nazywanym Litwą, pochodzi z początku XI wieku. Zdaniem polskiego historyka Jerzego Ochmańskiego, Litwa znana była Rusi długo jeszcze przed 1009 rokiem.

Językoznawcy zrekonstruowali prastarą nazwę kraju w bałtyckiej formie jako *Lēt-uv-ā (> Lietuvā). Mowa o początkowej Litwie, a nie o późniejszym Wielkim Księstwie Litewskim, które obejmowało na przestrzeni wieków duże obszary ziem wschodniosłowiańskich.

W wystąpieniu zostaną zaprezentowane argumenty na to, że w początkach istnienia Litwy był tworzony system obronny ziem bałtyckich przeciwko inwazji słowiańskiej. W tym miejscu niezbędne jest wyjaśnienie germańskiego pochodzenia nazwy kraju (Lettowen, Lithauen etc.).

W czasach niemieckich okupacji ziem litewskich w trakcie I oraz II wojny światowej niemiecka myśl wojenna i polityczna dużo uwagi poświęcała geograficznemu podejściu do nazwy Litwa. Problem ten jak dotąd nie został gruntownie przebadany. Temu więc zagadnieniu będzie poświęcone moje wystąpienie na konferencji.